

DEBAT VAN DE WEEK

Gezagswaarde van de wetenschap in een veranderende maatschappij.

Door: Vereniging van Milieuprofessionals. Met: **Paul Schnabel, Pieter Leroy, Maarten Hajer en Robbert Dijkgraaf.** Nieuwspoort Den Haag, 14 sept.

Zestien miljoen ‘milieuwetenschappers’

Milieuwetenschappers worden in hun werk gehinderd door drie bevolkingsgroepen: journalisten, sceptici en non-believers. Het *kaltstellen* van griepdeskundige Ab Osterhaus, de hetze tegen het klimaatpanel IPCC en de boycot van het baarmoederhalsvaccin vormden de aanleiding om in eigen kring te broeden op een tegenaanval. In een debat afgelopen dinsdag georganiseerd door de Vereniging van Milieuprofessionals (VVM) moest eerst die verfoeide leek ontleed worden.

Bron van alle kwaad is de journalist. Volgens Paul Schnabel, directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, houdt die zich eigenlijk met maar één vraag bezig: ‘Waar is het nieuws?’ De lezer vindt dat wel best, denkt hij. Want die is al lang niet meer geïnteresseerd in de onderzoeksstrategie. „Vanuit het publiek denken. Dat zal voor wetenschappers soms even slikken zijn.” Dan de sceptici: daar is nog enig respect voor. Wetenschap is immers „georganiseerd scepticisme”, vindt Robbert Dijkgraaf, president van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Dat verklaart volgens hem waarom meer opleiding niet leidt tot meer acceptatie van wetenschappelijke uitkomsten.

Leek der leken is Leon de Winter, zo bleek uit het gebrom in het publiek, een volle zaal in perscentrum Nieuwspoort. De schrijver wekt ergernis omdat hij in een opiniestuk in deze krant milieuminister Cramer kapittelde zonder dat hij enige staat van dienst heeft. Dat soort sceptici activeert de non-believers: mensen die wantrouwend in het leven staan en klip en klaar willen horen of het op de Noordpool gaat vriezen danwel dooien. „Want hoe kun je nou een wetenschapper voor 100 procent vertrouwen als hij zelf ergens maar 50 procent zeker van is?”, zo kroop Dijkgraaf in het hoofd van de non-believer.

Hoogleraar Pieter Leroy (Radboud Universiteit) plakte die non-believer het PVV-stempel op en ziet in hem het „definitieve eind van de ontzuiling”. Want vroeger geloofde de PVV’er zijn dominee, vakbondsbestuurder en politiek leider op de blauwe ogen. „Nu wordt hij gebombardeerd met informatie.”

De burgerij wil theater. Dan moet het volk dat maar krijgen ook. Schnabel wees in dit verband op de NRCV-serie *In Therapie*. „In geen enkele psychotherapie gaat het er zo aan toe”, weet hij. Maar de kijker smult ervan. Wetenschappers doen er volgens hem goed aan te laten zien „dat hun werk interessant en leuk is”. Ook al is het niet elke dag ‘Eureka!’ in het lab. Laatst kreeg de SCP-directeur in tien minuten de kwantumtheorie uitgelegd. Uiterst amusant. Dat hij er weinig van begreep nam hij op de koop toe.

Dat de gezagscrisis nog een tijdje zal voortwoekeren, blijkt uit de stelling waarmee de VVM het debat afsloot: ‘Zekerheid, dat is pas erg!’

STEVEN DE JONG